

Innst. S. nr. 225

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

St.prp. nr. 50 (2008–2009)

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon av 16. mai 2005 om forebygging av terrorisme

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Europarådet vedtok 16. mai 2005 en konvensjon om forebygging av terrorisme. Formålet med konvensjonen er å bedre statspartenes muligheter for å forhindre terrorisme og dens negative virkninger for menneskerettighetene, særlig retten til liv.

Arbeidet med konvensjonen ble påbegynt i 2004, og Norge var representert i arbeidsgruppen som fremforhandlet konvensjonen. Konvensjonen trådte i kraft 1. juni 2007. Norge undertegnet den 9. april 2008. Pr. 25. februar 2009 har 43 stater undertegnet konvensjonen, hvorav 17 også har ratifisert.

Fordi lovendringer har vært nødvendig for å kunne ratifisere konvensjonen, er Stortingets samtykke til ratifikasjonen nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

Bestemmelsene i konvensjonen kan deles inn i tre hovedkategorier – kriminalisering, utlevering og forebygging. Statene må kriminalisere offentlig oppfordring til terrorhandlinger, det å verve noen til å delta i eller på annen måte bidra til slike handlinger, og det å lære bort metoder eller teknikker som kan brukes til å begå slike handlinger. Konvensjonen inneholder videre bestemmelser om utlevering og gjensidig bistand i straffesaker, og om forebyggende tiltak mv.

Norsk rett er, etter departementets vurdering, i samsvar med konvensjonen.

Ratifikasjon av konvensjonen antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Norges fortsatte aktive deltakelse i den internasjonale kampen mot terrorisme er etter departementets mening svært viktig. Formålet med konvensjonen er å styrke dette samarbeidet, og det er viktig at Norge sammen med flest mulig andre stater slutter seg til konvensjonen.

Tidlige konvensjonsutkast ble kritisert for å gå for langt i å legge vekt på hensynet til kriminalitetsbekjempelse, uten å ta tilstrekkelig hensyn til menneskerettighetene. Den endelige konvensjonen er riktig balansert i så måte.

Regjeringen har satt i gang arbeidet med en handlingsplan for å forebygge voldelig ekstremisme. Formålet med planen er å sikre et mer helhetlig grunnlag for koordinering av samfunnets tiltak for å motvirke ekstremisme, samtidig som hensynet til demokrati, rettssikkerhet og et inkluderende samfunn ivaretas. Handlingsplanen skal bygge på tre sentrale prosesser: dialog med minoritetsmiljøene, kunnskapsheving og tverrdepartemental samordning. Handlingsplanen vil foreligge våren 2009.

Justisdepartementet tilrår at Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme ratifiseres. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

UTENRIKSKOMITEENS MERKNADER

Komiteens utkast til innstilling ble 28. april 2009 oversendt utenrikskomiteen til uttalelse. Utenrikskomiteen skrev følgende i sitt svarbrev av 6. mai 2009:

"Utenrikskomiteen behandlet på sitt møte i dag utkastet til innstilling til ovennevnte stortingsproposisjon. Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til sine respektive partiers merknader. Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre stiller seg bak flertallets merknader."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Thore A. Nistad, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, slutter seg til forslaget om at Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme ratifiseres, men komiteen vil henlede oppmerksomheten spesielt på punktet om at statene må kriminalisere offentlig oppfordring til terrorhandlinger.

Komiteen er av den oppfatning at man bør være varsom slik at enkelte stater ikke bruker denne loven til politisk styrt ytringsfrihet. Komiteen viser til at ratifikasjonsstatene bør være påpasselige med å ivareta både ytringsfrihet og menneskerettigheter, slik at ratifikasjonen ikke blir misbrukt til fordel for politisk eller religiøs styring.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil henlede oppmerksomheten på at det som kan være problematisk, er kriminalisering av oppfordring, rekruttering og opplæring til terrorisme. Særlig oppfordring kan være problematisk sett i forhold til ytringsfrihet/menneskerettigheter. Her kan det lett oppstå gråsoner og kontroversielle saker når det gjelder grensen mellom lovlig og ulovlig politisk agitasjon.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 16. mai 2005 om forebygging av terrorisme.

Oslo, i justiskomiteen, den 12. mai 2009

Anne Marit Bjørnflaten

leder

Thore A. Nistad

ordfører